

กระทู้ถามที่ ๒๒๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง การแก้ปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

ด้วยปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาเป็นปัญหาเรื้อรังเป็นเวลานาน ซึ่งสาเหตุมาจากทางปฏิบัติมักจะมีผู้ค้ารายใหญ่ที่ได้โควตา มาก อันได้แก่หน่วยงานราชการ เอกชนรายใหญ่ มูลนิธิ องค์กรกุศลต่าง ๆ และพบว่ามีการจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลและระบบโควตา มีลักษณะกึ่งผูกขาด โดยหน่วยงานรัฐไม่มีกลไกในการควบคุมราคา ทำให้รายใหญ่สามารถคุมราคาตลาดของสลากกินแบ่งได้ ทำให้เกิดการหักค่าหัวคิวมาเรื่อย ๆ กว่าสลากจะมาถึงผู้ค้ารายย่อย ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากและมีเงินทุนน้อย ราคาต้นทุนของสลากกินแบ่งจึงมากกว่า ๘๐ บาทต่อใบ และจึงนำมาสู่การขายสลากกินแบ่งในราคาสูง เช่น ขายราคาใบละ ๑๕๐ บาท อันเป็นการจำหน่ายสลากกินแบ่งเกินราคาสูงกว่าร้อยละ ๒๕ - ๕๐ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการคลังมีนโยบายแก้ไขปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาอย่างไร เหตุใดจึงไม่มีการจำหน่ายสลากกินแบ่งให้แก่ผู้ค้ารายย่อยโดยตรง หรือนำตัวอัตโนมัติมาจัดจำหน่าย เพื่อแก้ไขปัญหาการผูกขาดราคาสลากกินแบ่งจากผู้ค้ารายใหญ่ ขอทราบรายละเอียด

๒. ในปัจจุบันกระทรวงการคลังมีเงินกองทุนรางวัลที่ไม่มีผู้มาขอขึ้นรางวัลที่ถูก มีจำนวนเหลืออยู่เท่าใด ซึ่งเท่าที่ทราบมีจำนวนพันกว่าล้าน อยากทราบว่า จะบริหารจัดการใช้เงินกองทุนดังกล่าวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนผู้ยากไร้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงการคลังมีการแก้ไขปัญหการออกรางวัลให้โปร่งใส จะมีทางพิสูจน์ได้ว่า ไม่มีการลือคเลขได้ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สฤกษ์พงษ์ เกี้ยวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๒๗ ร.

ของ นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การแก้ไขปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา

ข้าพเจ้า นายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ กระทรวงการคลังมีนโยบายแก้ไขปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาอย่างไร เหตุใดจึงไม่มีการจำหน่ายสลากกินแบ่งให้ผู้ค้ารายย่อยโดยตรง หรือนำตู้อัตโนมัติมาจัดจำหน่ายเพื่อแก้ไขปัญหาการผูกขาดราคาสลากกินแบ่งจากผู้ค้ารายใหญ่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (สำนักงานฯ) ขอเรียนว่า ในปัจจุบันพิมพ์สลากออกจำหน่ายในรอบไม่เกิน ๑๐๐ ล้านฉบับต่องวด โดยจัดสรรให้ตัวแทนจำหน่ายรายย่อยทั่วประเทศจำนวน ๘๕ ล้านฉบับ มีตัวแทนจำหน่ายรายย่อย ๑๗๐,๐๐๐ คน คนละ ๕ เล่ม และสมาคม องค์กร มูลนิธิ จำนวน ๑๕ ล้านฉบับ เพื่อให้สมาชิกที่นำสลากไปจำหน่าย ๑๗,๘๕๘ คน โดยตัวแทนจำหน่ายทั้งหมดสามารถเข้าถึงราคาต้นทุน (ฉบับละ ๗๐.๔๐ บาท) มีกำไรฉบับละ ๙.๖๐ บาท แต่เนื่องจากอาชีพค้าสลาก เป็นอาชีพอิสระ เสรี ไม่ต้องมีใบอนุญาตในการจำหน่ายเหมือนกับการจำหน่ายสุรา ยาสูบ ซึ่งกำหนดให้ผู้จำหน่ายต้องมีใบอนุญาตที่เป็น การควบคุมผู้จำหน่ายให้จำหน่ายตามกฎหมาย จึงทำให้มีประชาชนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพหรือประชาชนที่สนใจเข้ามาจำหน่ายสลากจำนวนมาก แต่เนื่องจากไม่ได้เป็นตัวแทนจำหน่ายสลากของสำนักงานฯ จึงต้องไปซื้อสลากต่อจากตัวแทนจำหน่ายเป็นทอด ๆ จึงเกิดการขายสลากเกินราคา ประกอบกับมีพ่อค้าคนกลางตามกลไกตลาดที่เข้ามารับซื้อสลากจากตัวแทนจำหน่ายแล้วนำไปขายต่อให้กับผู้ที่ต้องการนำสลากไปจำหน่ายแต่ไม่ได้รับการจัดสรรสลาก ทั้งนี้ สำนักงานฯ ไม่ได้จัดสรรสลากให้กับพ่อค้าคนกลางหรือบริษัท นิติบุคคล อื่น ๆ แต่อย่างใด

สำหรับการแก้ไขปัญหาสลากเกินราคาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้มีมติให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด สรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดสัดส่วนการจัดสรรเงินส่วนลด ให้ตัวแทนจำหน่ายรายย่อยให้มีรายได้จากการจำหน่ายสลากมากขึ้น จากเดิมส่วนลดร้อยละ ๗ (ฉบับละ ๕.๖๐ บาท) เป็นร้อยละ ๑๒ (ฉบับละ ๙.๖๐ บาท) เพื่อให้เพียงพอต่อการดำรงชีพและเป็นแรงจูงใจ ให้ร่วมขายสลากในราคา ๘๐ บาท

๒. สำนักงานฯ ได้ดำเนินโครงการซื้อ - จองล่วงหน้าสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อกระจายสลากให้กับผู้ที่ไม่ได้รับการจัดสรรสลากแต่ต้องการจำหน่ายสลาก โดยความร่วมมือระหว่าง ๓ หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

เพื่อให้ผู้ที่ประสงค์จะจำหน่ายสลากแต่ไม่ได้เป็นตัวแทนจำหน่ายมาลงทะเบียนในระบบซื้อ - จองลวงหน้าสลากฯ และเปิดบัญชีกับธนาคารกรุงไทย โดยสำนักงานฯ ได้จัดสรรสลากสำหรับโครงการนี้ จำนวน ๖๗ ล้านฉบับ เพื่อให้ผู้ลงทะเบียนฯ ซึ่งมีอยู่จำนวน ๑๕๙,๐๐๐ ราย ทำการซื้อ - จองลวงหน้าสลากฯ ได้คนละ ๕ เล่ม ในราคาต้นทุน ๗๐.๔๐ บาท โดยเริ่มตั้งแต่งวดวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน โดยให้ผู้ลงทะเบียนที่ได้รับสลาก ไปรับสลากที่ไปรษณีย์ไทย ทั้งนี้ ผู้ซื้อ - จองลวงหน้าสลากฯ ที่ประสงค์จะขายสลากในงวดนั้น ๆ สามารถซื้อ - จองสลากฯ ได้ทุกคน ซึ่งบางคนสามารถซื้อ - จองสลากฯ ได้ ๒ ครั้ง

๓. สำนักงานฯ มีการแก้ไขระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลในการจับกุมผู้ขายสลากเกินราคา พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งในระเบียบนี้ ได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าพนักงานอื่น ๆ ซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจในการจับกุม รวมถึงผู้แจ้งความนำจับ ได้รับรางวัลนำจับ โดยผู้แจ้งความนำจับได้รับเงินรางวัลคดีละ ๑,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่จับกุม ได้รับเงินรางวัลคดีละเท่ากับจำนวนเงินที่เปรียบเทียบปรับ แต่ไม่เกินคดีละ ๒,๐๐๐ บาท โดยสามารถแจ้งความนำจับผ่านศูนย์รับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (Call Center) หมายเลข ๐ ๒๕๒๘ ๙๙๙๙ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยสำนักงานฯ จะส่งข้อมูลให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ดำเนินการจับกุมผู้จำหน่ายสลากเกินราคาต่อไป โดยมีสถิติการจับกุม ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ดังนี้

ปี	จำนวนผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมคดีสลากเกินราคา (ราย)
๒๕๖๐	๒,๓๓๙
๒๕๖๑	๖,๒๔๐
๒๕๖๒	๗,๕๒๗
๒๕๖๓	๖,๐๔๗

นอกจากนั้น สำนักงานฯ ยังได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบการจำหน่ายสลากด้วย โดยมีการเก็บข้อมูลพฤติกรรมกรรมการจำหน่าย ตรวจสอบราคาการจำหน่าย และตรวจสอบสลากรวมชุด เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และตรวจสอบหมายเลขสลากที่ตัวแทนจำหน่ายในระบบตัวแทนจำหน่ายที่ไม่จำหน่ายด้วยตัวเอง และผู้ที่ซื้อ - จองลวงหน้าสลากฯ ในระบบโครงการซื้อ - จองลวงหน้าสลากฯ ที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญา โดยมีการตัดสิทธิและยกเลิกสัญญาการเป็นตัวแทนจำหน่าย รวมถึงยกเลิกการลงทะเบียนการเป็นผู้ซื้อ - จองลวงหน้าสลากฯ โดยมีสถิติการตรวจสอบตัวแทนจำหน่ายที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญา และผู้ซื้อ - จองลวงหน้าสลากฯ ที่ไม่ปฏิบัติตามประกาศของสำนักงานฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ดังนี้

๑. ยกเลิกการเป็นตัวแทนจำหน่ายรายย่อย ประเภทบุคคล	
- ส่วนกลาง	๒,๙๐๙ ราย
- ส่วนภูมิภาค	๓,๘๑๔ ราย
- คนพิการ	๑,๕๙๕ ราย
๒. ยกเลิกสมาชิกของสมาคม/องค์กร	๘,๑๓๑ ราย
๓. ยกเลิกการเป็นผู้ซื้อ - จอกล่วงหน้าสลากฯ	๕,๔๖๔ ราย
	รวม ๒๑,๙๑๓ ราย

แนวการแก้ไขปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา

สำนักงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาสลากเกินราคา จำเป็นต้องจำหน่ายสลากผ่านระบบดิจิทัล เนื่องจากเป็นการจำหน่ายสลากที่สามารถควบคุมไม่ให้เกิดการเปลี่ยนมือโดยการขายต่อเป็นทอด ๆ เช่นเดียวกับสลากใบในปัจจุบัน โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งตามมาตรา ๑๓ (๗/๑) กำหนดให้สำนักงานฯ สามารถออกประกาศกำหนดประเภท และรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้ ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และศึกษาผลกระทบทางสังคม เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาก่อนออกประกาศ รวมทั้งต้องให้ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการเข้าถึงการเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย

คำถามข้อ ๒ ในปัจจุบันกระทรวงการคลังมีเงินกองทุนรางวัลที่ไม่มีผู้มาขอขึ้นรางวัลที่ถูกมีจำนวนเหลืออยู่เท่าใด ซึ่งเท่าที่ทราบ มีจำนวนพันกว่าล้าน อยากทราบว่า จะบริหารจัดการใช้เงินกองทุนดังกล่าวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนผู้ยากไร้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๒ กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า สำนักงานฯ ไม่มีเงินกองทุนรางวัลที่ไม่มีผู้มาขอขึ้นรางวัลที่ถูกแต่อย่างใด เงินรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่มีผู้มาขอรับเงินภายในกำหนดอายุความ ๒ ปี พร้อมดอกผล จะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งเป็นไปพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

“มาตรา ๒๒ เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด ให้จัดสรร ดังนี้

(๑) ร้อยละหกสิบเป็นเงินรางวัล

(๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบสามเป็นรายได้แผ่นดิน

(๓) ไม่เกินกว่าร้อยละสิบเจ็ดเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย

มาตรา ๒๖ วรรคสาม

เงินที่จัดสรรไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลตามมาตรา ๒๒ (๑) ที่มีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัล แต่ผู้นั้นไม่มาขอรับเงินรางวัลภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๓๗ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๗ สิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้อันเกิดจากการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีกำหนดอายุความสองปี”

คำถามข้อ ๓ กระทรวงการคลังมีการแก้ไขปัญหาการออกรางวัลให้โปร่งใส จะมีทางพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการลื้อคเลขได้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๓ กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลดำเนินการออกรางวัลโดยคำนึงถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อมั่น และเป็นที่ยอมรับของประชาชน กระบวนการออกรางวัลเป็นตามข้อกำหนดทางกฎหมายและได้รับรองมาตรฐานคุณภาพระดับสากล ISO 9001 : 2015

นอกจากภารกิจในการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาลแล้ว สำนักงานฯ ยังได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธ.อ.ส.) ในการสนับสนุนด้านการออกรางวัลให้กับทั้ง ๒ หน่วยงานอีกด้วย

ในแต่ละงวด สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอก ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้แทนสื่อมวลชน ตลอดจนผู้แทนภาคประชาชนมาเป็นประธานกรรมการ และกรรมการออกรางวัล เพื่อเป็นสักขีพยานในการออกรางวัล จำนวน ๑๐ คนต่องวด โดยพิจารณาคัดเลือกตามข้อบังคับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลว่าด้วยการออกรางวัล พ.ศ. ๒๕๕๕ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการออกรางวัล ดังนี้

ประธานกรรมการออกรางวัล ๑ คน

(๑) ข้าราชการที่มีตำแหน่งไม่น้อยกว่าระดับ ๙ หรือรองอธิบดีหรือเทียบเท่า มียศไม่ต่ำกว่า พลโท พลตำรวจโท พลเรือโท หรือพลอากาศโท

(๒) พนักงานรัฐวิสาหกิจที่มีตำแหน่งไม่น้อยกว่ารองผู้อำนวยการ หรือ รองผู้ว่าการ

(๓) เอกชนมีฐานะเป็นกรรมการผู้จัดการหรือเทียบเท่า

(๔) หรือตามที่ผู้อำนวยการเห็นชอบ

กรรมการออกรางวัล ๙ คน ประกอบด้วย

(๑) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจที่มีตำแหน่งไม่น้อยกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า หรือผู้บริหารเอกชน จำนวน ๓ คน

(๒) ผู้นำท้องถิ่น/ผู้แทนภาคประชาชน จำนวน ๑ คน

(๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๑ คน

(๔) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน

(๕) กระทรวงการคลัง จำนวน ๑ คน

(๖) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑ คน

(๗) สื่อมวลชน/ดารานักแสดง/บุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม จำนวน ๑ คน

อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการออกรางวัล

ประธานกรรมการออกรางวัลในแต่ละงวด เป็นผู้กำกับดูแลการออกรางวัลให้เป็นไปตามขั้นตอน หากมีเหตุอันเชื่อได้ว่าการออกรางวัลยังไม่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม ให้คณะกรรมการออกรางวัล มีอำนาจสั่งการ ทักท้วง ให้ความเห็น ขอทราบข้อเท็จจริง ยุติหรือยับยั้งการกระทำ เปลี่ยนอุปกรณ์ออกรางวัล เปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน หรือยกเลิกผลรางวัลใต้วงวัลหนึ่งได้ และในการออกรางวัล ให้คณะกรรมการออกรางวัลมีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ตรวจสอบความเรียบร้อยของอุปกรณ์ออกรางวัลว่าอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- (๒) ดำเนินตามขั้นตอนในการออกรางวัล
- (๓) รับรองผลออกรางวัล

ความโปร่งใสของอุปกรณ์และขั้นตอนในการออกรางวัล

๑. มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ออกรางวัลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งก่อนการออกรางวัล โดยคณะกรรมการอุปกรณ์ออกรางวัล และช่างซ่อมบำรุงอุปกรณ์ออกรางวัล ที่แต่งตั้งโดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (มีวาระคราวละ ๑ ปี)

๒. การตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนทำการออกรางวัลในแต่ละงวด คณะกรรมการออกรางวัล ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากหน่วยเก็บกู้และตรวจสอบวัตถุระเบิด (เจ้าหน้าที่ EOD) ตรวจสอบความเรียบร้อย และความพร้อมของอุปกรณ์ออกรางวัลโดยละเอียด โดยมีกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล และสื่อมวลชน ร่วมสังเกตการณ์

๓. การเลือกใช้อุปกรณ์ออกรางวัลในแต่ละงวด ประธานกรรมการออกรางวัลจะสุ่มเลือก อุปกรณ์ออกรางวัล (วงล้อออกรางวัล ลูกบอลหมายเลข และลูกปิงปองหมายเลขสำหรับเครื่องออกรางวัล อัตโนมัติ) เพื่อใช้สำหรับการออกรางวัลในงวดนั้น ๆ

๔. ก่อนเริ่มการออกรางวัล คณะกรรมการออกรางวัลจะตรวจสอบความเรียบร้อยของอุปกรณ์ออกรางวัลที่สุ่มเลือกไว้สำหรับการออกรางวัลในงวดนั้น ๆ ที่ได้ทำการติดตั้งแล้วบนเวทีอีกครั้ง และก่อนทำการออกรางวัลเลขหน้า เลขท้าย และรางวัลที่ ๑ ประธานกรรมการออกรางวัล และเจ้าหน้าที่ EOD จะตรวจสอบลูกบอลหมายเลขเพื่อหาวัตถุหรือสิ่งแปลกปลอมอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนการออกรางวัล

๑. ประธานกรรมการออกรางวัลสุ่มลำดับการออกรางวัล รางวัลที่ ๒ - รางวัลที่ ๔ (โดยรางวัลที่ ๒ และรางวัลที่ ๓ ใช้อุปกรณ์ออกรางวัลอัตโนมัติ สำหรับรางวัลที่ ๔ และรางวัลที่ ๕ ใช้วงล้อออกรางวัล)

๒. หลังจากออกรางวัลที่ ๒ - รางวัลที่ ๕ แล้ว ประธานกรรมการออกรางวัล จะเสี่ยงเลือก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๖ คน จาก ๙ คน เพื่อทำหน้าที่ออกรางวัลเลขหน้า ๓ ตัว รางวัลเลขท้าย ๓ ตัว รางวัลเลขท้าย ๒ ตัว และรางวัลที่ ๑ และประธานกรรมการออกรางวัล จะเสี่ยงหยิบหมายเลขประจำหลัก ให้แก่กรรมการออกรางวัลที่ได้รับเลือกคนละ ๑ หมายเลข

โดยกรรมการออกรางวัลได้หมายเลขใด จะยื่นประจำหลักที่หมายเลขนั้น ตั้งแต่เริ่มต้นการออกรางวัล เลขหน้าจนกระทั่งเสร็จสิ้นการออกรางวัลที่ ๑ ซึ่งการออกรางวัลเลขหน้า และรางวัลเลขท้าย ประธานกรรมการออกรางวัลจะเป็นผู้สุ่มเลือกหลักอุปกรณ์ในการออกรางวัลแต่ละครั้ง

๓. การออกรางวัลที่ ๑ ซึ่งเป็นการออกรางวัลลำดับสุดท้าย โดยหลังจากที่พนักงานหมุน ทั้ง ๖ หลัก หมุนอุปกรณ์ให้ลูกบอลคละกัน หลังจากนั้น กรรมการออกรางวัลในแต่ละหลัก จะยกค้อนยกเพื่อเปิดช่อง ให้ลูกบอลตกลงมาหลักละ ๑ ลูก จากนั้นประธานกรรมการออกรางวัล ขึ้นไปบนเวทีเพื่อนำลูกบอลหมายเลขที่เสียงได้ทั้ง ๖ หลัก นำไปใส่รวมไว้ในอุปกรณ์ออกรางวัลเปล่า ที่หลักกลาง (นำลูกบอลทั้ง ๖ ลูก มาคละกันใหม่) และประธานกรรมการออกรางวัลจะทำการ สุ่มเรียงลำดับลูกบอลหมายเลขใหม่อีกครั้ง แล้วจึงแสดงหมายเลขผลรางวัลที่ ๑

๔. หลังจากออกรางวัลสลากทุกรางวัลเสร็จสิ้นแล้ว พนักงานหมุนประจำอุปกรณ์ทุกหลัก จะนำลูกบอลหมายเลขทั้งหมดออกจากอุปกรณ์ออกรางวัลทันที เพื่อแสดงให้คณะกรรมการและประชาชน ที่เป็นสักขีพยานในห้องออกรางวัลได้เห็นว่าทุกหลักมีลูกบอลหมายเลข ครบทั้ง ๑๐ หมายเลข

การถ่ายทอดความโปร่งใสของขั้นตอนการออกรางวัล

๑. ถ่ายทอดผลการออกรางวัลผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ถ่ายทอดสดการออกรางวัลผ่าน อมรินทร์ทีวี เอชดี ไทยรัฐทีวี LINE Today และถ่ายทอดเสียงการออกรางวัลผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในระบบ เอ เอ็ม เป็นต้น

๒. การออกรางวัลสลากสัญญาฯ ตามที่คณะกรรมการสลากฯ เห็นชอบ เพื่อให้ประชาชน ที่อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้เห็นความโปร่งใสในการออกรางวัล

การตรวจสอบและรับรองโดยหน่วยงานภายในและภายนอก

๑. กระบวนการออกรางวัลได้รับการตรวจสอบติดตามจากผู้ตรวจสอบภายในของสำนักงานฯ พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎ ระเบียบ

๒. กระบวนการออกรางวัลได้รับการตรวจสอบและรับรองระบบคุณภาพตามหลัก มาตรฐานสากล ISO 9001 จากผู้ตรวจภายนอกที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทั่วไป

การวัดผล

๑. สำนักงานฯ สำนักรวความพึงพอใจของประชาชนผู้เข้าชมการออกรางวัลต่อความโปร่งใส ในกระบวนการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาลทุกงวด และนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงกระบวนการออกรางวัลอย่างต่อเนื่อง

๒. ผลสำรวจแสดงให้เห็นว่า การถ่ายทอดสดผลการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล ผ่านสถานีวิทยุ และโทรทัศน์ มีความน่าเชื่อถือ ทำให้รับรู้ผลการออกรางวัลที่มีความโปร่งใส ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้